

Hof van beroep  
te Gent

9b Kamer

---

Terechzitting  
van  
16 april 2010

2003/AR/1451 - In de zaak van:

**GEWESTELIJK STEDEBOUWKUNDIG INSPECTEUR,**  
bevoegd voor het grondgebied van de provincie  
, met kantoor te

*appellant,*

*hebbende als raadsman mr.*

*, advocaat te*

tegen :

1. *,*  
wonende te *,*

2.  
wonende te

*geïntimeerden,*

*beiden hebbende als raadsman mr.*

*advocaat te*

veilt het hof het volgend arrest:

Het hof heeft kennis genomen van het bestreden vonnis van 10 februari 2003 van de 1<sup>o</sup> Kamer van de rechtbank van eerste aanleg te Brugge, waartegen de GEWESTELIJK STEDENBOUWKUNDIG INSPECTEUR bevoegd voor het grondgebied van (hierna kortweg GSI) , tijdig en regelmatig naar de vorm, bij verzoekschrift daartoe neergelegd ter griffie van het hof alhier op 16 juni 2003, hoger beroep heeft ingesteld.

De partijen, bij monde van hun respectieve raadslieden, hebben de zaak uiteengezet in openbare terechtzitting en in het Nederlands; zowel de neergelegde conclusies als de regelmatig overgelegde stukken werden ingezien.

- 1.1. **Kempunt van de discussie tussen partijen vormt de vraag of en in hoeverre de GSI/ , nadat een bepaalde herstelmaatregel, gevorderd lastens en diens echtgenote (hierna kortweg de consorten) , werd afgewezen door de strafrechter bij correctioneel vonnis waartegen geen hoger beroep werd ingesteld, vervolgens opnieuw lastens dezelfde partijen dezelfde herstelmaatregel (of is het toch een andere herstelmaatregel?) kan aanhangig maken en laten beoordelen door de burgerlijke rechter.**
- 1.2. **Op 4 mei 2001 liet de GSI/ dagvaarding betekenen aan de consorten ertoe strekkend dat de eerste rechter:**
  - **laatst genoemden zou veroordelen tot herstel in de oorspronkelijke staat van het goed, gelegen te , kadastraal gekend onder ;**
  - **zou zeggen voor recht dat dit impliceert:**
  - ***het terugbrengen van het volume van de woning tot de vergunde toestand, met name het verwijderen van de veranda en het maken van de verbindingsgang tussen de beide torengebouwen;***
  - ***het slopen van de wederrechtelijk opgetrokken tuinmuren, dit met inbegrip van de funderingen;***
  - ***het verwijderen van alle afbraakmaterialen van het terrein en het herstel van het maaiveld in de oorspronkelijke toestand;***
  - **het gevorderde herstel zou opleggen onder verbeurte van een dwangsom van toen ter tijde 5.000,0 BEF, thans € 123,95 per dag vertraging;**

**1.2.** De consorten stelden bij conclusies een tegenvordering in strekkend tot de veroordeling van de GSI/ tot betaling aan hen van een schadevergoeding van toen ter tijde 100.000 BEF, thans € 2.478,94 wegens het voeren van een tergend en roekeloos geding.

**1.3.** In het bestreden vonnis heeft de eerste rechter:

- de hoofdvordering afgewezen als onontvankelijk;
- de tegenvordering ontvankelijk verklaard maar afgewezen als ongegrond;
- de GSI/ verwezen in de nader begrote gedingkosten, gevallen aan de zijde van de consorten

De eerste rechter gaf in het bestreden vonnis tevens een zeer uitvoerige uiteenzetting van de feitelijke en procedurele antecedenten die alhier korthedshalve voor herhaald en overgenomen wordt beschouwd, temeer desbetreffend geen betwisting wordt naar voor gebracht door de partijen.

**1.4.** Met zijn hoger beroep beoogt de GSI/ dat het hof zijn bij dagvaarding van 4 mei 2001 gevorderde herstellvordering zou inwilligen met verwijzing van de consorten in alle nader aan zijn zijde begrote gedingkosten van de beide instanties.

**1.5.** De consorten vorderen de afwijzing van het hoger beroep als ongegrond met verwijzing van de in alle nader aan hun zijde begrote gedingkosten van de beide instanties.

**2.0.** De GSI/ toont aan middels zijn stukken 15 en 16 (cf. ook stuk 15 aangehecht aan de dagvaarding van 4 mei 2001) dat hij zijn vordering onderworpen heeft aan de toen ter tijde voorgeschreven en vereiste publiciteitsvereisten:

- a) op het hypotheekkantoor, zoals bepaald in art. 160, 1° lid DORO (= decreet op de ruimtelijke ordening van 18 mei 1999);
- b) in het vergunningenregister van (alwaar het onroerend goed waarop de herstellvordering betrekking heeft is gelegen), zoals bepaald in art. 161, 1° lid DORO.

**2.1.** Het onroerend goed waarop de herstellvordering betrekking heeft, zoals hiervoor reeds aangegeven, betreft het perceel eigendom van de consorten , kadastraal gekend onder

Dit perceel is volgens het bij KB van 7 april 1977 vastgestelde gewestplan gelegen in landschappelijk waardevol agrarisch gebied (LWA-gebied). Het perceel is niet gelegen binnen het omschrijvinggebied van een goedgekeurd bijzonder plan van aanleg of van een niet-ervallen goedgekeurde verkavelingvergunning.

- 2.2. De consorten werden bij vonnis van 29 februari 2000 van de correctionele rechtbank te Brugge op strafrechtelijk vlak veroordeeld wegens inbreuken op de regelgeving inzake de ruimtelijke ordening en stedenbouw (Het correctioneel vonnis van 29 februari 2000 wordt eigenaardig genoeg door geen der partijen als stuk overgelegd maar de beide partijen citeren uit dit vonnis op 'eensluitende' wijze en zij houden beiden voor dat er in dit vonnis lastens de consorten een strafrechtelijke veroordeling werd uitgesproken).

Bij voormeld correctioneel vonnis van 29 februari 2000 van de rechtbank te Brugge (zoals het door beide partijen eensluitend werd geciteerd), werd eveneens over de hiernavolgende gevorderde herstellvordering geoordeeld (cf. ook stuk 14/GSI

meer bepaald werd de *afbraak van de wederrechtelijk opgerichte constructies* door de (toenmalige) gemachtigde ambtenaar gevorderd en de werken die dienden te worden uitgevoerd teneinde het gevorderde herstel te realiseren werden door deze gemachtigde ambtenaar precies omschreven als volgt:

- *1. het volume van de woning dient gewijzigd tot de vergunde toestand, de verandaconstructie dient teruggebracht tot een gang tussen de beide torengebouwen*
- *2. de wederrechtelijk gebouwde tuinmuren dienen gesloopt, inbegrepen alle funderingen*
- *alle afbraakmateriaal dient verwijderd van het terrein en het maaiveld dient hersteld in de oorspronkelijke toestand.*

Tevens werd gevraagd dit herstel op te leggen onder verbeurte van een dwangsom van toen ter tijde 5.000,0 BEF, thans € 123,95 per dag vertraging, voor het geval de overtreder aan zijn veroordeling in hoofde niet zou voldoen (stuk 14/GSI

In het voormeld correctioneel vonnis van 29 februari 2000 van de rechtbank van eerste aanleg te Brugge werd betrekkelijk de alsdan gevorderde herstellvordering (zoals hiervoor weergegeven) geoordeeld dat deze als *kennelijk onredelijk* voorkwam (zoals door de beide partijen eensluitend geciteerd),

zodat de rechtbank er geen gevolg kon aan geven.  
Tegen dit correctioneel vonnis werd geen hoger beroep ingesteld  
(zoals de beide partijen voorhouden).

- 2.3. Vervolgens werd bij dagvaarding van 4 mei 2001 door de GSI de onder supra punt 1.2. geciteerde herstellvordering aanhangig gemaakt met betrekking tot de door de consorten begane inbreuken op de regelgeving inzake ruimtelijke ordening en stedenbouw betrekkelijk het hiervoor reeds nader geïdentificeerd perceel.  
Vergelijking van deze aldus geformuleerde herstellvordering met de reeds eerder voor de correctionele rechtbank aanhangig gemaakte en beslechte herstellvordering wijst uit dat het hier om *eenzelfde herstellvordering* gaat met het oog op het terugbrengen van de woning tot het aantal m<sup>2</sup> dat werd vergund en de afbraak van het niet vergunde verandagedeelte en van de volledige tuinmuren.

Dat de bij de beide vorderingen tot afbraak gegeven motivering enigszins verschillend is en dat de correctioneel ingestelde herstellvordering haar grondslag vindt in art. 149 DORO terwijl de burgerlijk ingestelde herstellvordering grond vindt in art. 151 DORO maakt te dezen de beide ingestelde herstellvorderingen (zoals hiervoor qua inhoud geciteerd onder 1.2. enerzijds en 2.2. anderzijds) nog niet verschillend van aard.

De consorten bekwamen ondertussen toch grotendeels regularisatie. Zij leggen als hun stuk 5 de bekomen regularisatievergunning d.d. 23 januari 2006 over waaruit blijkt dat de bekomen regularisatie volledig is, *uitgezonderd de tuinmuren*.

Als gevolg van de bekomen regularisatie vraagt de GSI thans nog enkel de veroordeling van de consorten tot:

- het slopen van de tuinmuren met fundering;
- het verwijderen van het afbraakmateriaal en het herstellen van het maaiveld in zijn oorspronkelijke staat.

Echter, het feit dat de GSI zijn gevorderde herstellmaatregel confirmeert aan de grotendeels tussengekomen regularisatie verandert op zich de aard van de gevorderde herstellmaatregel niet en maakt er geen herstellmaatregel van die verschillend zou zijn van deze gevorderd in de correctionele procedure (We hebben te dezen bv. niet te maken met enerzijds een vordering tot afbraak/herstel in de oorspronkelijke toestand en anderzijds een meerwaardevordering).

De GSI heeft verder ook de formulering van de gevorderde dwangsom aangepast en vordert aldus thans: *"Het gevorderde herstel op te leggen onder de verbeurte van een dwangsom van € 123,95 per dag vertraging in de niet nakoming van dit bevel, waarbij uitdrukkelijk wordt gesteld dat de termijn die aan de herstelmaatregel wordt toegekend, niet bedoeld is als een dwangsomtermijn in de zin van artikel 1385bis Ger.W. en dat de dwangsom derhalve begint te lopen na het verstrijken van de door het hof aan de hoofdveroordeling opgelegde termijn, op voorwaarde van betekening."*

Het hof merkt op dat deze geherformuleerde dwangsom evenmin van aard is om te dezen tot een van de correctioneel gevorderde herstelmaatregel verschillende (herstel)maatregel te moeten besluiten; de dwangsom is trouwens subsidiair van aard en enkel bedoeld om een gevorderde hoofdveroordeling (herstelmaatregel) kracht bij te zetten, doch de dwangsom op zich maakt zelf geen gevorderde hoofdveroordeling (herstelmaatregel) uit.

De consorten beroepen zich te dezen uitdrukkelijk op het gewijsde van het correctioneel vonnis van 29 februari 2000 van de rechtbank van eerste aanleg te Brugge waar dezelfde gevorderde herstelmaatregel reeds werd afgewezen als kennelijk onredelijk en waartegen (om redenen die te dezen niets meer ter zake kunnen doen) geen hoger beroep werd ingesteld.

Het feit dat de correctionele rechter zijn rechtsmacht ten gronde over de herstelmaatregel reeds volledig heeft uitgeput, terwijl zijn oordeel desbetreffend onaangevochten bleef maakt de burgerlijke rechter, wanneer naderhand voor hem opnieuw dezelfde herstelmaatregel wordt aanhangig gemaakt, zonder rechtsmacht. Ten onrechte sprak de eerste rechter van onontvankelijkheid (want de correctionele rechter had immers de vordering terdege ontvangen maar als kennelijk onredelijk afgewezen), al bedoelde de eerste rechter ongetwijfeld te zeggen dat hij desbetreffend niet opnieuw recht kon doen (want hij gebruikte zelfs te dezen de terminologie van 'non bis in idem' al bevinden wij ons met de herstelmaatregel niet in het strikte strafrecht).

Ten overvloede merkt het hof op dat ook inhoudelijk de beslissing van de strafrechter ter zake de herstelmaatregel bij te treden valt, temeer er thans nog enkel de tuinmuren aan de orde zijn, die tot op een hoogte van 1,20 m helemaal zonder vergunning mogen worden opgericht, maar die in werkelijkheid een paar tiental cm hoger zijn opgericht, wat het vorderen van de

'volledige' afbraak van deze tuinmuren met het wegdoen van alle afbraakmateriaal en het 'volledig' in zijn oorspronkelijke staat herstellen van het maaiveld als herstelmaatregel inderdaad een kennelijk onredelijk karakter geeft.

- 2.4. De door de eerste rechter gedane kostenbeoordeling was correct en werd terecht gemaakt met hantering van de wettelijke tarieven die van kracht waren op het ogenblik dat de eerst rechter zijn eindbeslissing nam.

**OP DEZE GRONDEN,  
HET HOF,** recht doende op tegenspraak,

Gelet op art. 24 van de wet van 15 juni 1935 op het taalgebruik in gerechtszaken;

Verklaart het hoger beroep ontvankelijk, maar wijst het af als ongegrond;

Bevestigt het bestreden vonnis met dien verstande dat de gebruikte term 'ontvankelijk' dient gelezen te worden als *'verklaart zich zonder rechtsmacht betreffende de vordering van de GSI*.

Verwijst de GSI/ in de gedingkosten van deze instantie, aan de zijde van de consorten te begroten op de basis- rechtsplegingvergoeding van art. 3 van het KB van 26 oktober 2007, zijnde € 1.200,00;

Aldus gewezen en uitgesproken in openbare terechtzitting van het Hof van beroep te Gent, **NEGENDE bis KAMER**, zitting houdende in burgerlijke zaken, van **16 april 2010**.

Aanwezig:

raadsheer wn. kamervoorzitter  
griffier